Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Jaciment de La Riba

Sant Just Desvern

Ubicació

Comarca:	Baix Llobregat
Lloc/Adreça:	C/ Oliveres, s/n.
Emplaçament	Dins de la finca de ca n'Oliveres.

Coordenades:

Latitud:	41.395495557021
Longitud:	2.0803965374352
UTM Est (X):	423124
UTM Nord (Y):	4583071

Classificació

Número de fitxa	08221 - 82
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Prehistòric Neolític Edats dels Metalls Antic Ibèric Romà
Segle	II aC-V dC.
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Actualment no és visible.
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Tipus de protecció:	BCIL
Observacions protecció:	BPU-46 BCIL número de registre 219-I I per aprovació de la Comissió d'Urbanisme del 7 de maig de 1987.
Data aprovació:	dj., 07/05/1987 - 12:00
Número inventari Generalitat i altres inventaris	CCAA 12936; Inventari del Patrimoni Cultural del Parc Natural de la Serra de Collserola (nº SJT. 304).
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	2931202DF2823B0001XI

Fitxes associades:
Ca n'Oliveres - Ca n'Oliveres de la Costa
Làpida de Iulia Quieta

Autoria de la fitxa David Torres Rodríguez - Kuanum
Data de registre de la fitxa: dj., 17/10/2024 - 18:36

Descripció

El jaciment arqueològic de la Riba, ubicat en terrenys de la masia de ca n'Oliveres entre can Padrosa i can Vilar de la Muntanya, comprèn una ocupació i cronologia que abasta des de la prehistòria fins a l'època romana baix imperial.

Fruit del descobriment fortuït pels buidatges de terres que es realitzaven a la zona, es va excavar entre els anys 1966 i 1969.

L'estructura arqueològica més antiga correspon a un sepulcre de fossa del Neolític Final, un enterrament en fossa simple de planta circular d'1,40 m. de diàmetre i 0,80 m. de fons. A l'interior de l'estructura, que no presentava cap aixovar, estava enterrat un individu d'1,60 m. d'alçada en posició de decúbit supí amb les cames doblegades sobre el costat dret i el cap orientat al sud. Les restes humanes quedaven cobertes per una sèrie de lloses de pedra que reblien la fossa.

El jaciment també va ser ocupat durant l'Edat del Bronze, tal com ho confirmen la presència de dues sitges datades en aquesta cronologia. D'una d'elles es va recuperar un vas campaniforme que actualment forma part del fons del Museu d'Arqueologia de Catalunya, catalogada com una tassa carenada epicampaniforme del calcolític final-bronze antic, amb una datació del 2200-1800 aC. A més de la ceràmica, la sitja va aportar una agulla de bronze i diverses petxines perforades.

Seguint la seqüència temporal, el jaciment també va tenir ocupació ibèrica. En aquest cas com un espai d'emmagatzematge de cereal i no com un poblat, ja que les troballes d'aquesta cronologia corresponen a un total de cinc sitges del segle II aC.

El gruix de les estructures, però, formen part d'un espai de producció agrària d'època romana, republicana i baix imperial, amb vuit sitges, un espai d'habitació, una canalització i un paviment d'*opus signinum*, que probablement formava part d'un dipòsit de transformació o emmagatzematge de líquids (*lacus*). Cal destacar la important quantitat d'eines de ferro recuperades de les sitges d'època republicana, totes elles destinades al treball del camp, objectes que serien el testimoni de la presència d'una vil·la romana dedicada a l'explotació agrícola en aquest període.

Una peça singular procedent del jaciment de La Riba és la làpida funerària de Iulia Quieta, que actualment es conserva a l'Arxiu Municipal de Sant Just Desvern. Aquesta havia estat reaprofitada com material constructiu per bastir un dels murs romans baix imperials documentats a les excavacions.

Observacions:

El jaciment es troba dins de la serra de Collserola, espai que forma part de la Xarxa Natura 2000, una xarxa europea d'espais naturals protegits que té com a objectiu garantir la biodiversitat mitjançant la conservació dels hàbitats naturals i de les espècies de flora i fauna silvestres d'interès comunitari. El 5 de setembre de 2006, el Govern de Catalunya, amb l'Acord de Govern 112/2006, aprova la llista definitiva de LIC (Lloc d'Importància Comunitària) i de ZEPA (Zona Especial Protecció Aus) que

configura la Xarxa Natura 2000 al nostre país.

El Pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola (PEPNat), aprovat el 2020 amb aprovació definitiva per Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya en sessió del 6 d'abril de 2021, estableix les directrius per a la preservació dels valors naturals i paisatgístics del parc, així com per a la regulació dels usos i activitats que s'hi desenvolupen. Aquest pla és l'eina principal per a la gestió sostenible de l'espai natural.

Història

L'extracció d'argiles realitzada per la bòbila del Clos a la dècada de 1960 a l'indret de La Riba, dins de la finca de ca n'Oliveres entre can Padrosa i can Vilar de la Muntanya, va permetre documentar un nou jaciment arqueològic amb una ampla cronologia.

David Guasch va alertar de la presència de restes arqueològiques a la zona i ell mateix, com a delegat d'excavacions del Museu Arqueològic de Barcelona a Sant Just Desvern i membre de *l'Instituto de Prehistoria y Arqueologia.*

L'any 1979 durant les obres d'ampliació de la pista forestal de Sant Just Desvern a Vallvidrera, actual passeig de la Muntanya, a l'altura de La Riba quedaran a la vista una sèrie de restes òssies humanes sense aixovar, notícia recollida per Jordi Pérez.

Bibliografia

GUASCH DALMAU, David (1972). "Excavacions Arqueològiques a Sant Just". *Butlletí de la Secció Excursionista de l'Ateneu Santjustenc,* núm. 60.

GUASCH DALMAU, David; MENÉNDEZ PABLO, Francesc Xavier; SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1989). "La Riba (Sant Just Desvern)". *I Jornades Arqueològiques del Baix Llobregat. Pre-actes,* volum 1, p 264-285. Ajuntament de Castelldefels.

GUASCH DALMAU, David; MENÉNDEZ PABLO, Francesc Xavier; SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1996). "Aproximació a l'estudi del poblament d'època romana a la vall de Verç". *Miscel·lània d'estudis santjustencs*, núm. 7, p. 9-64.

LLONGUERAS CAMPAÑÀ, Miquel; RIPOLL PERELLÓ, Eduardo (1967). "Notas sobre sepulcros de fosa catalanes". *Ampurias: revista de arqueología, prehistoria y etnografía*, núm. 29, p. 240-257.

MENÉNDEZ, Xavier; SOLIAS ARÚS, Josep Maria (1985). "Problemes entorn del Baix Imperi al curs inferior del Llobregat". *Pyrenae*, núm. 21, p. 157-168.

PÉREZ CONILL, Jordi (1980). "Un nou sepulcre prehistòric a Sant Just". *La Vall de Verç*, núm. 12, p. 11.

PÉREZ CONILL, Jordi (1987). "Prehistòria i Història Antiga". *Sant Just Desvern, un paisatge i una història.* Ajuntament de Sant Just Desvern. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. *?*

PÉREZ SÀNCHEZ, Miquel; ROURA NUBIOLA, Margarida; SANAHUJA TORRES, Dolors; SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1982-1986). *Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic de Sant Just Desvern*. Fitxa 74. Ajuntament de Sant Just Desvern.

SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1982). *El poblament del curs inferior del Llobregat en època romana.* Memòria de llicenciatura. Universitat de Barcelona.

SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1990). *El poblament ibèric i romà del curs inferior del Llobregat.* Tesi Doctoral. Universitat de Barcelona.

VILA FÀBREGAS, Goretti (2002). *Actualització fitxes arqueològiques: Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic*. Sant Just Desvern.

Enllaços d'interès:

Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya.

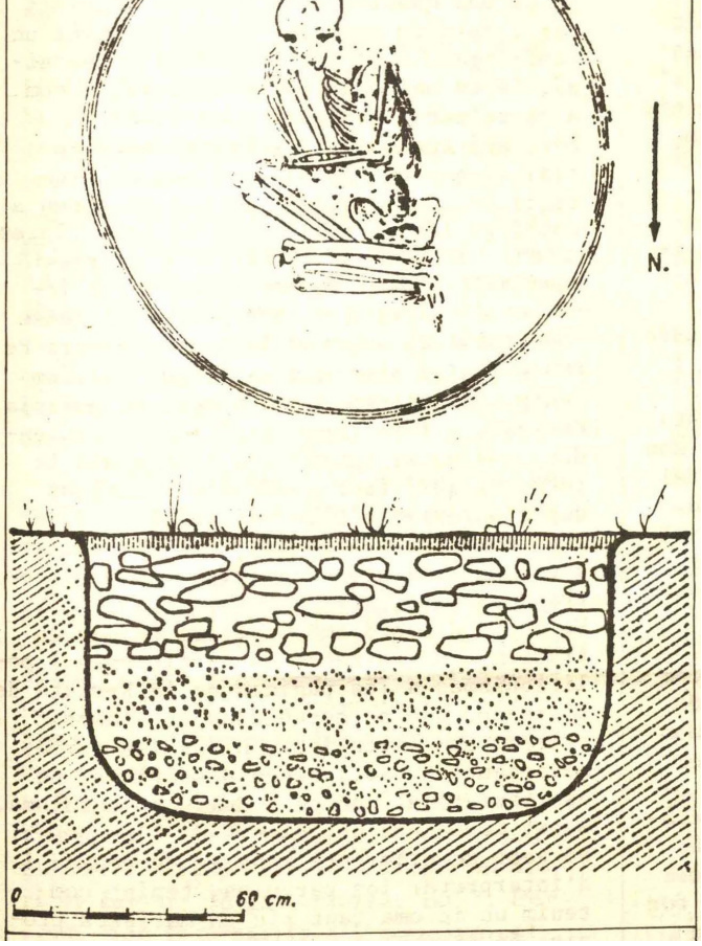
N.
0
60 cm.